

VALTIONEUVOSTON ASETUS VUODELTA 2022 MAKSETTAVASTA ETELÄ-SUOMEN KANSALLISESTA TUESTA

Yleistä

Maa- ja puutarhatalouden tulotukijärjestelmä muodostuu Euroopan unionin kokonaan rahoittamista suorista tuista, osarahoittamista luonnonhaittakorvauksesta ja maatalouden ympäristökorvauksesta, eräistä muista korvauksista sekä EU:n tukijärjestelmiä täydentävistä kansallisista tuista. Euroopan komission, jäljempänä komissio, päätti 4.2.2014 Etelä-Suomen kansallisen tukijärjestelmän hyväksymisestä vuosiksi 2014–2020 (C(2014) 510 final). Päätös perustui maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013-214 a artiklaan. Yhteisen markkinajärjestelyasetuksen (EU) N:o 1308/2013 214a artiklaan lisättiin mahdollisuus myöntää Etelä-Suomen kansallista tukea vuonna 2021 ja 2022 samoin ehdoin ja määrin kuin sitä on maksettu vuonna 2020. Etelä-Suomessa tukialueella AB keskeisin kansallisen tuen tukimuoto on Etelä-Suomen kansallinen tuki. Lisäksi alueella maksetaan eräitä muita kansallisia tukia, kuten sokerijuurikkaan kansallista tukea. Valtion ja maataloustuottajien keskusjärjestöjen (MTK ja SLC) maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen neuvottelijat osallistuivat vuoden 2022 kansallisen tuen jakoehdotuksen valmisteluun.

Asetusluonnoksesta on pyydetty lausuntoa Valtiovarainministeriöltä, Ruokavirastolta, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksien Maaseutu ja energia -yksiköiltä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:ltä, Pro Agria keskusten liitolta ja Pro Agria Svenska lantbrukssällskapens förbund:lta. Lisäksi asetuseräily on ollut esillä maa- ja metsätalousministeriön internetsivuilla 1.11.-29.11.2021 Lausuntoaika oli lyhennetty neljään viikkoon hakuaikatalujen varmistamiseksi. Valtiovarainministeriöllä ja MTK ry:llä ei ollut lausuttavaa asetuseräilyluonnoksesta. Pro Agria ry:llä ei ollut lausuttavaa mutta se halusi lausua lopulliset tukitasot sisältävästä luonnoksesta. Ruokavirastolla oli yksityiskohtaisia kommentteja rekistereitä koskevaan 7 §:ään, jotka otettiin huomioon lopullista asetuseräilylaadintaessa.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 2 päivänä helmikuuta 2022.

1 Yleisperustelut

1.1 Vuodelta 2022 maksettava Etelä-Suomen kansallinen tuki

Etelä-Suomen kansallista tukea ehdotetaan maksettavaksi tukialueella AB sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettuna tukena, jäljempänä tuotannosta irrotettu tuki sekä kasvihuonetuotannon tukena ja puutarhatuotteiden varastoinnin tukena. Komission päätöksessä asetetaan rajoitteet myös yksikkötuen enimmäismäärille. Ehdotetut yksikkötuet ovat näitä enimmäismääriä pienemmät. Vuodelta 2022 Etelä-Suomen kansallista tukea ehdotetaan maksettavan komission päätöksen mukaisesti yhteensä noin 17,23 miljoonaa euroa, jonka arvioidaan käyttävän komission päätöksen maksuvaltuutusta mahdollisimman täysimääräisesti. Tuen määrä alenee tukivuoden 2021 tasosta.

Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen tukitaso ehdotetaan maksettavaksi 39 euroa viitemäärän yksikköä kohti. Etelä-Suomen kansallista tukea maksetaan puutarhataloudelle kasvihuonetuotannon tukena ja puutarhatuotteiden varastointitukena. Yli seitsemän kuukauden viljelyn tueksi ehdotetaan 9,00 €/m² ja lyhyen kauden (2–7 kk) viljelyn tukitasoksi ehdotetaan 3,30 €/m². Yksikkötuki olisi lyhyen kauden viljelyssä sama kuin vuonna 2021 vahvistettu lopullinen tukitaso ja pitkän kauden viljelyssä alempi. Tillin ja persiljan yli 7 kuukauden vuosittaisessa viljelyssä ei kasvihuonetuessa olisi tukikelpoista viljelytapa, jossa kasvien siemenet kylvetään suoraan kasvihuoneen lattialla olevaan maapohjaan. Sen sijaan tukikelpoisia olisi tillin ja persiljan ruukkutuotanto, viljely maapohjassa käyttäen istutettuja taimia sekä taimikasvatustilat. Suoran siemenkylvön käyttö yhdistelmäviljelyssä oikeuttaisi tukeen silloin, kun viljelyn pääkasvi on jokin muu tukikelpoinen kasvi kuin tilli tai persilja.

Lyhyemmässä 2-7 kuukauden viljelyssä tillin ja persiljan viljely suoraan maapohjaan kylvämällä on jatkossakin tukikelpoista, samoin kuin muut viljelymuodot.

Puutarhatuotteiden varastointituen yksikkötukien tasot olisivat avaustasoina samat kuin vuonna 2021. Koneellisesti jäädytettyjen varastojen tukitasoksi ehdotetaan 10,00 €/m³ ja muiden varastojen tukitasoksi 6,20 €/m³ ja varastomäärien ilmoituspäiviä olisi kaksi. Varastomäärät ilmoitettaisiin jatkossa marraskuun 1. ja joulukuun 15. päiviltä.

1.2 Taloudelliset vaikutukset

Valtion talousarvion momentilla 30.20.40 (maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki) on vuonna 2022 osoitettu varat yhteensä 330,20 miljoonan euron suuruiseen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen.

	27.1.2022 tehtävät päätökset (milj. euroa)	Myöhemmin tehtävät päätökset (milj. euroa)	Yhteensä (milj. euroa)
Etelä-Suomen kansallinen tuki	17,2	-	17,2
Pohjoinen tuki	289,6	10,4	300,0
Muut tukimuodot	4,0	1,7	5,7
YHTEENSÄ	310,8	12,1	322,9

Etelä-Suomen kansalliseen tukeen vuodelta 2022 arvioidaan tarvittavan 17,23 miljoonaa euroa. Etelä-Suomen kansalliseen tukeen tarvittava määräraha on otettu huomioon maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentin jakoehdotusta laadittaessa. Muut momentilta 30.20.40 rahoitettavat kohteet huomioon ottaen määrärahan arvioidaan riittävän ehdotettuun tarkoitukseen.

2 Yksityiskohtaiset perustelut

1 § Asetuksen 1 §:ssä säädettäisiin soveltamisalasta. Asetusta sovellettaisiin maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain perusteella maksettavaan Etelä-Suomen kansalliseen tukeen, jota maksetaan kotieläintalouden tuotantosidonnaisena tukena, sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettuna tukena, kasvihuonetuotannon tukena ja puutarhatuotteiden varastointitukena.

2 § Asetuksen 2 §:ssä säädettäisiin tukien yleisistä määräytymisperusteista. Tuet maksettaisiin alueittain eriytettyinä noudattaen maatalouden tukien tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (5/2015) säädettyä tukialuejakoa. Etelä-Suomen kansallista tukea voitaisiin maksaa enintään asetuksen liitteessä säädettyjen enimmäismäärien mukaisesti tuotannonalaa ja tukimuotoa kohden ja määrien ylittyessä yksikkötukea alennettaisiin. Tukeen oikeuttava eläinmäärä muunnetaan eläinyksiköiksi käyttäen eläinyksiköistä eräissä maatalouden tuissa annetun valtioneuvoston asetuksen (45/2015) mukaista menettelyä.

3 § Asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin tuotannosta irrotetun tuen määrästä ja ennakosta. Aiemman käytännön mukaisesti tuotannosta irrotettua tukea vuodelta 2022 voitaisiin myöntää 1.9. hakijan hallinnassa olevan viitemäärän perusteella.

4 § Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin kasvihuonetuotannon tuen määräytymisestä. Tuki määräytyisi 15 päivänä toukokuuta viljelykäytössä olevan kasvihuonepinta-alan mukaan kuten aiemminkin. Viljelytautot huomioitaisiin kuten aiemminkin. Vähimmäispinta-ala olisi edelleen 300 neliometriä ja kalenteriviikon tarkkuudella laadittu viljelysuunnitelma olisi edelleen tuen myöntämisen edellytyksenä. Jos viljelykausi muuttuu lyhyestä pitkäksi, tuki määräytyisi lyhyen viljelykauden mukaisena. Tukea myönnettäisiin tomaatin, kasvihuonekurkun, avomaankurkun, Lactuca sativa ja Cichorium -lajien salaattien, lehtitillin, persiljan, paprikan, kiinankaalin, leikkokukkien, leikkovihreän, ryhmäkasvien sekä sisätiloihin tarkoitettujen, ruukussa viljeltävien koristekasvien kasvihuonetuotantoon. Vain salaatin sekä lehtitillin ja persiljan taimituotanto omaan kasvihuoneviljelykäyttöön olisi tukikelpoista kuten aiemminkin.

5 § Asetuksen 5 §:ssä säädettäisiin kasvihuonetuotannon tuen määrästä ja 80 prosentin tukiennakosta lyhyelle eli vähintään 2 kk, mutta enintään 7 kk viljelykaudelle ja pitkälle eli yli 7 kk viljelykaudella. Pitkän viljelykauden tukea myönnettäisiin, jos kasveja, joiden viljelyä voidaan tukea, viljellään pidempään kuin seitsemän kuukautta vuoden 2022 aikana. Avomaankurkun, kiinankaalin ja rapealehtisen keräsalaatin viljelyalan perusteella tuki myönnettäisiin kuitenkin aina lyhyen viljelykauden tukena ja useita kasveja peräkkäin viljeltäessä tuki myönnettäisiin sen kasvin mukaan, jonka viljelyaika on pisin. Ehdot olisivat samat kuin aiempina vuosina.

6 § Asetuksen 6 §:ssä säädettäisiin puutarhatuotteiden varastointituesta tuen tukitasoa lukuun ottamatta samoin perustein kuin aiempina vuosina. Puutarhatuotteiden varastointitukea voitaisiin myöntää pykälässä säädettyjen kahden päivämäärän varastossa olevien puutarhatuotteiden tukeen oikeuttavien varastointimäärien keskiarvon perusteella koneellisesti jäädytetyille varastolle ja muulle varastolle eriytettyjen tukitasojen mukaisesti. Varastointimäärä olisi ilmoitettava kuutiometrin tarkkuudella ja siihen saisi sisällyttää ainoastaan ne puutarhatuotteet, jotka ovat olleet kauppakelpoisia varastoon pantaessa. Tuen myöntämisen edellytyksenä olisi normaali varastointitapa ja kauppakunnostuksen yhteydessä pilaantuneita ei sisällytettäisi varastointimäärään. Tukikelpoisia puutarhatuotteita olisivat kiinankaali, kyssäkaali, lanttu, mukulaselleri, nauris, omena, palsternakka, porkkana, punajuuri, punakaali, purjo, ruusukaali, savoijinkaali, sipuli ja valkokaali.

7 § Asetuksen 7 §:ssä säädettäisiin tuen myöntämisen edellytyksenä olevista eläinrekisteröintivelvoitteista, tukea hakevat eläinten pitäjät ovat rekisteröineet eläinten pitopaikat ja ilmoittaneet niihin eläintenpitotoiminnasta EU:n säädösten ja eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain mukaisesti, jotta ne voidaan ottaa huomioon tilan eläintiheyttä määriteltäessä. Hevoset ja ponit tulisi lisäksi olla tunnistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2016/429, (EU) 2016/1012 ja (EU) 2019/6 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on

kyse hevoseläinten tunnistuksesta ja rekisteröinnistä sekä tällaisten eläinten tunnistusasiakirjojen mallien vahvistamisesta annetun komission täytäntöönpano-asetuksen (EU) 2021/963 sekä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain mukaisesti.

8 § Asetuksen 8 §:ssä ehdotetaan asetuksen voimaantulopäiväksi 2.2.2022.

Liite Asetuksen liitteessä esitettäisiin Etelä-Suomen kansallisen tukijärjestelmän hyväksymisestä vuosiksi 2014–2020 annetussa komission päätöksessä C(2014) 510 säädettyjen enimmäismäärien jakautuminen sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen, kasvihuonetuotannon tuen ja puutarhatuotteiden varastointituen osalta miljoonina euroina. Puutarhataloudessa miljoonien jako kasvihuonetuotannon tuen ja puutarhatuotteiden varastointituen välillä päätettäisiin tällä asetuksella vuoden 2020 tasojen mukaan, siten kuin tiettyjen siirtymäsäännösten vahvistamisesta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) ja Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) tukea varten vuosina 2021 ja 2022 sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 muuttamisesta varojen ja soveltamisen osalta vuosina 2021 ja 2022 ja asetuksen (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta varojen ja tällaisen tuen jakamisen osalta vuosina 2021 ja 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2020/2220 10 artiklassa siitä säädetään.